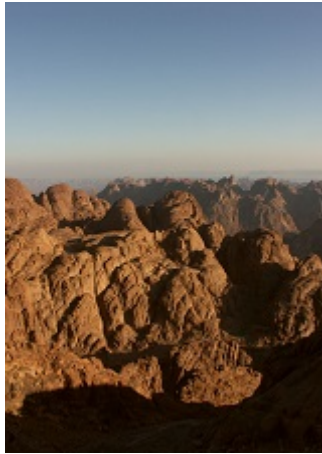

Ο άγιος Ματθαίος ο ακτήμων από τη Σικυώνα

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Άγιος Ματθαίος ο ακτήμων γεννήθηκε στο Βασιλικό της Κορινθίας κατά το δεύτερο μισό του 16ου αιώνα (1550-1600), αλλά δεν γνωρίζουμε ακριβώς το έτος της γεννήσεώς του. Τις πληροφορίες για τη γέννηση, τη ζωή και τον θάνατο του αγίου Ματθαίου αντλούμε εμμέσως από το βιβλίο του πατριάρχη Ιεροσολύμων Νεκταρίου “Επιτομή της ιεροκοσμικής ιστορίας”, που εκδόθηκε στη Βενετία το 1677[1]. Στο βιβλίο του αυτό ο Νεκτάριος, κάνοντας λόγο για την Ιερά Μονή της αγίας Αικατερίνης στο θεοβάδιστον όρος Σινά και τους σιναΐτες πατέρες (Γέροντες) που έζησαν κατά καιρούς στη Μονή, γράφει μεταξύ άλλων και τα εξής:

Πηγή: www.diakonima.gr

«Ἐφθάσαμεν και ημεῖς εἰς τον καιρόν μας μέσα εἰς τούτο το Μοναστήριον ἄνδρας ἐνάρετους, και βίου καθαροῦ, των οποίων τα λείψανα εἰς το Κοιμητήριον μέσα μαρτυροῦσι πως να εὐρίσκονται την σήμερον εἰς την χάριν του Θεοῦ, ὡσάν εἶναι κάποιου πνευματικοῦ λείψανον, παπα-Σεραπίωνος λεγομένου, ἐκ Δαμασκού, και ἐτέρου Γέροντος, Ματθαίου λεγομένου, ἀπό την Κόρινθον της Πελοποννήσου, ἐκ χώρας λεγομένης παλαιόθεν μέν Συκιονία, τώρα δε Βασιλικά. Οὗτος εἶχε πολλήν ἀκτημοσύνην και νηστείαν. Οὐδέν γάρ εἶχεν εἰς το κελλίον του ἄλλο τίποτε, εἰ μή ὅσα εφόρει ἀπάνω του· ἦτον ὁμως της Συνάξεως Γέροντας· η δε τροφή αὐτοῦ ἦτον, ἐφ’ ὅσον καιρόν ημεῖς τον ἐγνωρίσαμεν, ψωμί και νερόν»[2].

Και σε νεοελληνική ἀπόδοση: Και εμεῖς στην εποχή μας προφθάσαμε να ζουν μέσα σ’ αὐτό το Μοναστήρι ἐνάρετοι ἄνδρες με καθαρό βίο, που τα λείψανά τους στο κοιμητήριο μέσα μαρτυροῦν πως βρίσκονται σήμερα στη χάρη του Θεοῦ. Τέτοιο λείψανο εἶναι κάποιου πνευματικοῦ, που λεγόταν παπα-Σεραπίων ἀπό τη Δαμασκό και κάποιου ἄλλου γέροντα που λεγόταν Ματθαῖος ἀπό την Κόρινθο της Πελοποννήσου, ἀπό χωριό που το ἔλεγαν παλιά μέν Σικωνία, τώρα δε Βασιλικά. Αὐτός εἶχε μεγάλη ἀκτημοσύνη και νηστεία. Γιατί τίποτα δεν εἶχε ἄλλο στο κελλί του παρά μονάχα ὅσα φορούσε ἐπάνω του, αν και ἦταν γέροντας της Συνάξεως. Τροφή του ἦταν, ὅσον καιρό ἐμεῖς τον γνωρίσαμε, μόνο ψωμί και νερό[3].

Το κείμενο αυτό του Νεκταρίου είναι η μοναδική πηγή πληροφοριών για τον άγιο Ματθαίο. Αν και σύντομο, μας πληροφορεί για τον χρόνο της ζωής του Αγίου (εμμέσως), για την καταγωγή του, για τις μεγάλες αρετές του (ακτημοσύνη, νηστεία), για τον τόπο του θανάτου του και την μετά θάνατον κατάσταση του. Ας δούμε τα στοιχεία αυτά αναλυτικά.

Ο χρόνος που έζησεν ο άγιος Ματθαίος

Δύο φράσεις του ανωτέρω κειμένου είναι ενδεικτικές για τον καθορισμό του χρόνου που έζησεν ο Άγιος. Πρώτον η φράση “εφθάσαμεν (=επροφθάσαμεν) και ημείς εις τον καιρόν μας μέσα εις τούτο το Μοναστήριον...” και δεύτερον η φράση “όσον καιρόν ημείς τον εγνωρίσαμεν”.

Από τις φράσεις αυτές προκύπτει εμμέσως πλην σαφώς ότι, όταν ο συγγραφέας της “Ιεροκοσμικής Ιστορίας”, σιναΐτης μοναχός και μετέπειτα πατριάρχης Ιεροσολύμων Νεκτάριος, πήγε στην Ι. Μονή του Σινά και εγκαταστάθηκε εκεί, ο Ματθαίος ήταν ήδη πολύ γέρος. Αυτό σημαίνει προφανώς η λέξη “εφθάσαμεν” (=επροφθάσαμεν). Δηλαδή, αν πήγαινε λίγο αργότερα ο Νεκτάριος στο Σινά, ίσως να μή πρόφθανε τον Ματθαίο, διότι θα είχε ήδη πεθάνει. Τον πρόφθασεν κατά θείαν παραχώρηση, για να διασωθεί η μνήμη του Αγίου με τις πληροφορίες που μας δίνει γι’ αυτόν. Δεν γνωρίζουμε πόσα χρόνια συμβίωσαν οι δύο άνδρες, ο Νεκτάριος και ο Ματθαίος στο Σινά. Πάντως όχι πολλά. Ίσως μία-δύο δεκαετίες το πολύ. Αυτό προφανώς είναι το νόημα της δεύτερης φράσεως «όσον καιρόν ημείς τον εγνωρίσαμεν», δηλαδή: κατά το λίγο χρονικό διάστημα, κατά τα λίγα χρόνια, που ζήσαμε μαζί στο Σινά.

Αν τα στοιχεία αυτά τα συσχετίσουμε με τον χρόνο ζωής και δράσεως του Νεκταρίου, τον όποιον γνωρίζουμε επακριβώς, θα μπορέσουμε να καταλήξουμε σε κάποιο συμπέρασμα, κατά προσέγγιση βεβαίως, για τον χρόνο ζωής του αγίου Ματθαίου.

Ο διαπρεπής ιστορικός ερευνητής Μανούσος Μανούσακας, καθηγητής Πανεπιστημίου και Ακαδημαϊκός, ο οποίος εμελέτησε την “Ιεροκοσμική Ιστορία” του Νεκταρίου και συνέγραψεν αξιολογότατη μελέτη με τον τίτλο “Η επιτομή της Ιεροκοσμικής Ιστορίας του Νεκταρίου Ιεροσολύμων και αί πηγαί αυτής”**[4]**, μας πληροφορεί τα εξής. Ο Νεκτάριος γεννήθηκε στην Κρήτη το 1602. Σπούδασε στη Σιναϊτική Σχολή της Αγίας Αικατερίνης στο Χάνδακα (Ηράκλειο) και στην Αθήνα και σε ηλικία 20 ετών, δηλαδή το 1622, έγινε μοναχός στην Ι. Μονή Αγίας Αικατερίνης στο Σινά. Έζησεν εκεί ως το 1661, οπότε εξελέγη πατριάρχης Ιεροσολύμων. Το 1669 παρητήθη υπέρ του βοηθού του Δοσιθέου και ιδιώτευσε στα

Ιεροσόλυμα ως το 1676, οπότε και απέθανε. Το έργο του “Επιτομή της Ιεροκοσμικής Ιστορίας” το έγραψε κατά τα έτη 1659-1660 στη Μονή Σινά, πριν γίνει Πατριάρχης, εξεδόθη όμως τούτο πολύ αργότερα, το 1677, στη Βενετία, ένα έτος μετά τον θάνατό του.

Το 1659-60, όταν ο Νεκτάριος έγραφε την Ιστορία του, ο Ματθαίος δεν υπήρχε πλέον στη ζωή. Μας το λέγει καθαρά ο Νεκτάριος, αφού μας πληροφορεί ότι το λείψανο του Ματθαίου στο Κοιμητήριο μαρτυρούσε – προφανώς με την ευωδία του – ότι ο Ματθαίος βρισκόταν στον Παράδεισο. Η διαπίστωση ότι το λείψανο του Ματθαίου ευωδίαζε (και ήταν προφανώς αδιάφθορο και άλυτο, δηλ. σώο και αναλλοίωτο) θα έγινε κατά την ανακομιδή του, δηλ. την εκταφή του για να ταφεί στη θέση του άλλος μοναχός[5]. Άρα θα πρέπει να είχε πεθάνει αρκετά χρόνια πριν, σύμφωνα με την ερμηνεία που δώσαμε προηγουμένως στη λέξη “εφθάσαμεν”. Ο Ματθαίος λοιπόν πέθανε στο Σινά μεταξύ των ετών 1622-1659, όταν ο Νεκτάριος βρισκόταν στο Σινά, και ακριβέστερον, σύμφωνα με όσα εκθέσαμε ανωτέρω, μεταξύ των ετών 1630-1650. Και πρέπει να πέθανε σε πολύ μεγάλη ηλικία, αφού ήταν Γέροντας της Συνάξεως, δηλ. προϊστάμενος των μοναχών, αξίωμα που κατέχουν οι πλέον ηλικιωμένοι και σεβάσμιοι εκ των μοναχών. Κατά συνέπεια θα είχε γεννηθεί κατά τις πρώτες δεκαετίες του δεύτερου μισού του 16ου αιώνα, κάπου μεταξύ των ετών 1550-1570. Σύμφωνα με τον συλλογισμό μας αυτόν ο Ματθαίος θα πέθανε σε ηλικία 80 περίπου ετών.

Ο τόπος της καταγωγής του

Στο θέμα της καταγωγής του Ματθαίου ο Νεκτάριος είναι σαφής και δεν αφήνει περιθώρια αμφισβήτησεως. Ο Ματθαίος γεννήθηκε στο χωριό Βασιλικά (το σημερινό Βασιλικό), που βρίσκεται στη θέση της αρχαίας Σικυώνος στην Κορινθία της Πελοποννήσου.

Δεν γνωρίζουμε δυστυχώς τίποτα για την οικογένειά του (γονείς, αδέρφια κλπ.), ούτε τους λόγους που τον έκαναν να εγκαταλείψει το χωριό του και να ξενιτευθεί στο μακρινό Σινά. Ίσως να ήταν η έφεση για μάθηση, ίσως ο θείος ζήλος για τη μοναχική ζωή, ίσως η φτώχεια της οικογενείας του, ίσως ο ζυγός της δουλείας, οι διώξεις και οι κίνδυνοι που διέτρεχεν η ζωή του από τους κατακτητές Τούρκους. Όπως και αν έχει το πράγμα, η Θεία Πρόνοια εφρόντισε γι’ αυτόν όχι μόνο να σωθεί, αλλά και να προκύψει τόσο πολύ στην πίστη και στην αρετή, ώστε να καταταγεί από την Εκκλησία, έστω και αργά, στη χορεία των Αγίων.

Οι αρετές του μοναχού Ματθαίου

Δύο ήταν, σύμφωνα με όσα μας γράφει ο Νεκτάριος, οι μεγάλες αρετές του

Ματθαίου, που τον οδήγησαν τελικά στην αγιότητα· η ακτημοσύνη και η νηστεία.

α) Η ακτημοσύνη. Ο Ματθαίος είχε συνειδητοποιήσει την εντολή του Κυρίου: *“μή θησαυρίζετε υμίν θησαυρούς επί της γης...”*, αλλά *“θησαυρίζετε υμίν θησαυρούς εν ουρανῶ... όπου γάρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς υμῶν, ἐκεῖ ἐστὶ καὶ ἡ καρδία υμῶν”*. (Ματθ. στ’ 19-21). Είναι αλήθεια ότι η αποθησαύριση υλικών αγαθών (πλούτου) γίνεται πολλές φορές αιτία να οδηγηθεί ο άνθρωπος στην πλεονεξία, να προσκολληθεί στην ύλη και να ξεχάσει τον Θεό. Ο πλούσιος νέος του Ευαγγελίου, αν και τηρούσε πιστά όλες τις εντολές, δεν μπόρεσε να αποχωρισθεί τα υλικά αγαθά του, παρά την εντολή του Κυρίου. Προτίμησε να απομακρυνθεί από τον Θεό.

Ο Ιούδας έξ αιτίας της πλεονεξίας του επρόδωσε για τριάντα αργύρια τον Κύριο! Όμως ο Ιωάννης ο Πρόδρομος δεν είχε στην κατοχή του τίποτα άλλο εκτός από ένα δέρμα καμήλας, που φορούσε χειμώνα-καλοκαίρι, και ο Μέγας Βασίλειος μόνο το ράσο που φορούσε και μερικά βιβλία. Το ίδιο και όλοι οι μεγάλοι ασκητές και οι αληθινοί πατέρες της Εκκλησίας, όσο υψηλά αξιώματα και αν κατείχαν. Αυτών το παράδειγμα ηκολούθησε και ο Ματθαίος. Άφησε τον εαυτό του στη διάθεση της Θείας Προνοίας που φροντίζει όχι μόνο για τον άνθρωπο, αλλά ακόμη και για τα πετεινά του ουρανού και τα άνθη του αγρού. Αυτό πρέπει να κάνει και κάθε χριστιανός, ιδιαιτέρως δε ο μοναχός για να είναι εντελώς απερίσπαστος από βιωτικές μέριμνες και να αφοσιωθεί ολοκληρωτικά στον Θεό. Ο επιούσιος άρτος με την ευρύτερη έννοια, δηλαδή τα αναγκαία προς το ζήν, είναι αρκετός. Γι’ αυτό ο Κύριος μας συνέστησε μόνον αυτόν να ζητούμε, *“τον άρτον ημών τον ρπιούσιονδος ημίν σήμερον”*. (Ματθ. στ’ 11). Δώσε μας, Κύριε, τα αναγκαία για την καθημερινή μας ζωή. Ο Ματθαίος εφήρμοσε κατά γράμμα την εντολή του Κυρίου. Υπήρξεν ένας πραγματικός ακτήμων. Μοναδικός του θησαυρός, ο θησαυρός της ακτησίας. Και αυτός του άνοιξε την πόρτα του Παραδείσου.

β) Η νηστεία. Η νηστεία, την οποία σήμερα πολλοί την έχουν παρεξηγήσει ή και καταργήσει εντελώς, είναι μεγάλη αρετή για τον χριστιανό και ιδιαιτέρως για τον μοναχό.

Ο Κύριος και την συνέστησε και την εφήρμοσεν ο ίδιος. Πριν εξέλθει στο κήρυγμα ενήστευσεν. Όταν οι μαθητές του τον ηρώτησαν, γιατί αυτοί δεν μπόρεσαν να εκβάλουν τα δαιμόνια από τον δαιμονιζόμενον, ενώ Εκείνος το έκανε με πολλή ευκολία, απήντησε: *“τούτο το γένος ουκ εκπορεύεται ει μή εν προσευχή και νηστεία”*(Ματθ. ιζ’ 21). Δηλαδή οι δαίμονες δεν βγαίνουν με τίποτα από τον άνθρωπο που έχουν κυριεύσει παρά μόνο με προσευχή και νηστεία.

Η νηστεία, που δεν είναι μόνον η αποχή από μερικές τροφές, αλλά κυρίως *“η των κακών αλλοτρίωσις”*, δηλ. η αποξένωσή μας από το κακό, είτε λόγος είναι αυτό,

είτε πράξη, είτε ακόμη και σκέψη, είναι – κατά τον υμνωδό της Εκκλησίας – “η μάχαιρα, ήτις εκτέμνει από καρδίας πάσαν κακίαν”[6]. Η νηστεία είναι το μαχαίρι που κόβει σύρριζα (ξεριζώνει) από την καρδιά μας κάθε κακία. Ταπεινώνει το σώμα, χαλυβδώνει τη θέληση, ανυψώνει το πνεύμα, αγιάζει την ψυχή. Η νηστεία εξουδετερώνει την αδηφαγία (πολυφαγία, λαιμαργία, αχορτασία) του ανθρώπου, το φοβερό αυτό ελάττωμα που για την ικανοποίησή του ο άνθρωπος μπορεί να διαπράξει κάθε είδους αδικία. “Μή πλανάσαι, μοναχέ, αχορτασία κοιλίας”. Μήν παρασύρεσαι, μοναχέ, από τη λαιμαργία. Πάρε το μαχαίρι της νηστείας και κόψε την σύρριζα. Ξερίζωσε την γιατί σε κατεβάζει στο επίπεδο του κτήνους.

Με τη μάχαιρα της νηστείας, υλικής και πνευματικής, ξερίζωσεν ο Ματθαίος από την καρδιά του όλα τα ζιζάνια και άφησε μόνο τον σπόρο τον αγαθό να βλαστήσει και να καρποφορήσει. Ο Νεκτάριος μας πληροφορεί, όπως ανωτέρω αναφέραμε, ότι ο Ματθαίος ετρέφετο μόνο με ψωμί και νερό! Φαίνεται απίστευτο και όμως είναι αληθινό. Ήταν κάτι που είχε κάνει μεγάλη εντύπωση ακόμη και στους ίδιους τους σιναΐτες μοναχούς, που όλοι ζούσαν ασφαλώς “εν προσευχή και νηστεία”, αλλά δεν μπορούσαν να φθάσουν τον Ματθαίο. Σαν ξεχωριστό κατόρθωμα το αναφέρει και ο Νεκτάριος με θαυμασμό και σεβασμό στην προσωπικότητα του Ματθαίου. Γιατί η αυστηρότερη νηστεία δεν ήταν αποτέλεσμα ανάγκης, π.χ. ασθενείας ή ελλείψεως αγαθών, αλλά συνειδητή επιλογή του Αγίου. Αγώνισμα και βίωμα. Τρόπος ζωής.

Έτσι ο Ματθαίος, αφού τήρησε με σχολαστικότητα τις εντολές του Θεού και βάδισε στη ζωή την στενή και τεθλιμμένη όδό, αξιώθηκε στο τέλος να λάβει τον στέφανο της δικαιοσύνης από τον δικαιοκρίτη Θεό.

Ο τόπος της κοιμήσεώς του

Ο Ματθαίος πέρασε τη ζωή του στην Ιερά Μονή του Σινά “εν προσευχή και νηστεία” υπηρετώντας Θεό και ανθρώπους. Και κοιμήθη εκεί εν ειρήνη πλήρης ημερών. Ο Νεκτάριος ήταν παρών στην εκδημία του μακαριστού Γέροντα Ματθαίου, όπως συνάγεται από την φράση του “εφθάσαμεν και ημείς μέσα εις τούτο το Μοναστήριον άνδρας ενάρετους και βίου καθαροί...”, αλλά και από την πληροφορία που μας δίνει πάλι ο ίδιος, ότι το λείψανο του Ματθαίου μαρτυρούσε, με την ευωδία του, την αγιότητά του μέσα στο κοιμητήριο της Μονής. Είχεν ασφαλώς προσωπική αντίληψη όλων αυτών ο Νεκτάριος και γι’ αυτό τα αναφέρει στο βιβλίο του χωρίς καμία επιφύλαξη η αμφιβολία.

Η απόδειξη της αγιότητάς του

Η κατάσταση του λειψάνου του Ματθαίου μέσα στο κοιμητήριο της Μονής και η

ευωδία που αναδύει, αντί της δυσοσμίας, είναι κατά τον Νεκτάριο αναμφισβήτητη απόδειξη της αγιότητάς του. Αυτή άλλωστε είναι και η γενικώς κρατούσα αντίληψη μεταξύ των πιστών της Εκκλησίας. Και είναι ορθή.

Η φυσική εξέλιξη του ανθρωπίνου σώματος μετά τον θάνατο είναι η αποσύνθεση, η σήψη, η διάλυση, που συνοδεύεται από αφόρητη δυσοσμία. Το σώμα γίνεται “σκωλήκων βρώμα (=τροφή) και δυσωδία” (=δυσάρεστη οσμή, δυσοσμία, βρώμα με την σημερινή έννοια). Το αντίθετο είναι αφύσικο, αντιβαίνει δηλ. στους φυσικούς νόμους, είναι ένα θαύμα. Και τα θαύματα γίνονται μόνο με τη θεία δύναμη, με την βοήθεια του Θεού. Ο άνθρωπος με τις δικές του μόνο δυνάμεις δεν θαυματουργεί. Και ο νεκρός που ευωδιάζει, αντί να βρωμά, έχει τη χάρη του Θεού. Κλασσική και πασίγνωστη περίπτωση ευωδιάζοντος νεκρού είναι ο άγιος Δημήτριος, από τον τάφο του οποίου ανέβλυζε μύρο, και γι’ αυτό ονομάστηκε “μυροβλύτης”.

Καμία αμφιβολία λοιπόν ότι και ο Ματθαίος με την απόλυτη ακτημοσύνη του, την αδιάλειπτη προσευχή, την αυστηρή νηστεία, την αφοσίωση του στον Θεό και την εν γένει χριστιανική πολιτεία του κέρδισε τη βασιλεία των ουρανών.

Ο Κύριος με ανοιχτές αγκάλες δέχτηκε την αγνή ψυχή του καλωσορίζοντάς την με την πατρική προσφώνηση: “Εύ δούλε αγαθέ και πιστέ, είσελθε εις την χαράν του Κυρίου σου” (Ματθ. κε’ 23).

Από εκεί ο άγιος Ματθαίος παρέχει σε όλους, όσοι τον τιμούν και δοξάζουν τον Θεόν, που τον δόξασε και του έδωσε το χάρισμα της ευωδίας, “χάριν και έλεος”.

Η αναγνώριση του ως αγίου από την Εκκλησία

Πάνω από 350 χρόνια πέρασαν από τότε που ο Ματθαίος άφησε τον μάταιον αυτόν κόσμο και ανέβηκε στους Ουρανούς. Ξεχάστηκε. Κανένας δεν τον ήξερε, κανένας δεν τον θυμόταν. Δεν τον ξέχασεν όμως ο Θεός. Διότι, όπως μας λέγει ο σοφός Σολομών “Δικαίων ψυχαί εν χειρί Θεού και ούχ άψηται αυτών βάσανος. Ότι ο Θεός επείρασεν αυτούς και εύρεν αυτούς άξιους εαυτού· ως χρυσόν εν χωνευτηρίω εδοκίμασεν αυτούς και ως ολοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αυτούς”. Οι ψυχές των δικαίων βρίσκονται στα χέρια του Θεού και δεν πρόκειται να υποστούν στο εξής καμία δοκιμασία. Διότι ο Θεός τους εδοκίμασε στη ζωή, όπως δοκιμάζουν τον χρυσό στη φωτιά, και τους βρήκε γνήσιους και άξιους του εαυτού του και τους δέχτηκε σαν ολοκαύτωμα που προσφέρθηκε σ’ αυτόν.

Οι άνθρωποι όμως – και μάλιστα οι άφρονες (=άπιστοι) – έχουν άλλη γνώμη για τις ψυχές των νεκρών, δικαίων και αδίκων. “Έδοξαν εν οφθαλμοίς αφρόνων τεθνάναι και ελογίσθη κάκωσις η έξοδος αυτών και η αφ’ ημών πορεία σύντριμμα, οι δε

είσιν εν ειρήνη” (Σοφία Σολομ. γ, 2). Οι άπιστοι νομίζουν ότι οι ψυχές χάνονται μετά τον θάνατο του σώματος και θεωρούν τον θάνατο συμφορά και τον αποχωρισμό των προσφιλών τους προσώπων καταστροφή. Και όμως οι ψυχές των δικαίων βρίσκονται σε τόπο ειρήνης και απέραντης γαλήνης. Σε τόπο αναπαύσεως, *“ένθα ούκ έστι πόνος, ού λύπη, ού στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητος”*[7].

“Και εν καιρώ επισκοπής αυτών αναλάβουσιν και ως σπινθήρες εν καλάμη διαδραματούνται” (Σοφ. Σολομ. γ, 2). Και όταν ο Θεός ευδοκήσει, οι “χαμένες” για τους ανθρώπους ψυχές των δικαίων θα λάμπουν σαν σπίθες φωτιάς μέσα στην ξερή καλαμιά, δηλαδή μέσα στην διεφθαρμένη κοινωνία.

Αυτό συνέβη και με τον άγιο Ματθαίο. Μετά από 350 χρόνια ο Θεός ευδόκησε να αναλάβει η δίκαιη ψυχή του και να γίνει γνωστός παντού, όπου υπάρχουν χριστιανοί, ιδιαιτέρως δε στην πατρίδα του, την Σικυώνα. Το όνομά του εγράφη εν ουρανοίς στον κατάλογο των αγίων και θα μνημονεύεται πάντοτε όσο υπάρχει η Εκκλησία του Χριστού, εις τον αιώνα τον άπαντα, αφού “πύλαι Άδου ού κατισχύσουσιν αυτής”.

Ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Σινά, Φαράν και Ραϊθού κ. Δαμιανός και οι συν αυτώ άγιοι Πατέρες της Ι. Μονής Σινά ανεκάλυψαν τον Ματθαίον και πολλούς άλλους πατέρες, που έζησαν κατά καιρούς στο Σινά, και, αφού εμελέτησαν την πολιτεία τους και τους έκριναν άξιους, εξήτησαν από το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων να τους αναγνωρίσει ως αγίους.

Το Πατριαρχείο έκανε δεκτή την πρόταση της Ι. Μονής Σινά και με το υπ’ αρθ. 778/3-11-1996 πατριαρχικό και συνοδικό σιγιλλιώδες γράμμα του εκύρωσε την ανακήρυξη ως αγίων 63 σιναϊτών πατέρων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και ο Ματθαίος ο Σικυώνιος.

Το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων εγνωστοποίησε την απόφασή του αυτή στην Εκκλησία της Ελλάδος με το υπ’ αρθ. 814/12-11-1996 γράμμα του.

Η Ι. Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος με εγκύκλιο σημείωμα της από 10-1-1997 ανακοίνωσε στις Ι. Μητροπόλεις της δικαιοδοσίας της την απόφαση του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων.

Το Ίδρυμα Κορινθιακών Μελετών, όταν πληροφορήθηκε το γεγονός και έλαβε γνώση των ανωτέρω εγγράφων, εθεώρησε υποχρέωσή του να ασχοληθεί με το θέμα, διότι ενδιέφερεν ιδιαιτέρως την Κορινθία. Κατόπιν επισταμένης μελέτης του θέματος απεφάσισε να ανακηρύξει τον άγιο Ματθαίο τον Σικυώνιο προστάτη του Άγιον.

Εν συνεργασία με τον Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην μας κ. Παντελεήμονα και κατόπιν υποδείξεώς του ανέθεσε την συγγραφή της ακολουθίας του Αγίου Ματθαίου στην υμνογράφο μοναχή Ισιδώρα και την ιστόρηση της εικόνας του στον αγιογράφο κ. Ήρ. Βλασσόπουλο. Ο Σεβ/τος Μητροπολίτης μας όρισε να εορτάζεται η μνήμη του Αγίου Ματθαίου πανηγυρικώς κάθε χρόνο τη δεύτερη Κυριακή του Οκτωβρίου στον καθεδρικό ναό της πόλεως Κιάτου “Η μεταμόρφωσις του Σωτήρος”. Μας συνέστησεν επίσης να ανεγείρουμε και ναόν προς τιμήν του Αγίου, κάτι που και εμείς πολύ το θέλουμε, αλλά δεν είναι δυστυχώς στις δυνατότητες μας.

Πιστεύουμε όμως ότι η χάρις του Αγίου Πνεύματος “η τα ασθενή θεραπεύουσα και τα ελλείποντα αναπληρούσα” θα φροντίσει και γι’ αυτό. Κάποιος θα βρεθεί που θα έχει τη θέληση και τη δύναμη να ανεγείρει ναό προς τιμήν του Αγίου Ματθαίου εις μνημόσυνον αιώνιον και του Αγίου και της δικής του της ψυχής.

Η εικόνα του Αγίου ιστορήθη με δαπάνη Μελών του Ιδρύματος Κορινθιακών Μελετών, το δε περικαλλές ξυλόγλυπτο εικονοστάσι επί του οποίου ετοποθετήθη είναι δωρεά των εκ Κιάτου αδελφών Άννας και Μαρίας Ν. Τσουτσάνη.

Ο αγιογράφος κ. Βλασσόπουλος έδωρισε στο Ι.Κ.Μ. και άλλη μικρότερη εικόνα του Αγίου.

Το Ι.Κ.Μ. ευχαριστεί θερμότατα για την συνεργασία τους και την προσφορά τους τον Σεβ/τον Μητροπολίτην μας κ. Παντελεήμονα, την υμνογράφο μοναχή Ισιδώρα για την δωρεάν συγγραφή της ακολουθίας του Αγίου, τον αγιογράφο κ. Ήρ. Βλασσόπουλο για την δωρεά της εικόνας, τις αδελφές Τσουτσάνη για τη δωρεά του εικονοστασίου και τα μέλη του Ι.Κ.Μ. που βοήθησαν οικονομικώς για την ιστόρηση της εικόνας.

Επίσης το Ι.Κ.Μ. ευχαριστεί θερμώς τους εφημερίους του Ι. Ν. Μεταμορφώσεως Σωτήρος Κιάτου Απόστολον Δαλιάνην και Μιχαήλ Αντωνόπουλον για την συνεργασία τους με το Ι.Κ.Μ. και την όλη συμπαράσταση τους στην προσπάθεια για την καθιέρωση της εορτής του Αγίου.

Ο Κύριος ας χαρίζει σε όλους, διά πρεσβειών του Αγίου Ματθαίου, υγεία και μακροημέρευση εδώ στη γή και δικαίωση στον ουρανό.

Ακτησίας θησαυρόν κτησάμενος εν γή

Ουρανόν εκτήσατο Ματθαίος άμα.

(Ο Ματθαίος, αφού απέκτησεν εδώ στη γή τον θησαυρό της ακτημοσύνης,

κατέκτησε συγχρόνως και τον Ουρανό).

Παραπομπές - Σημειώσεις

1. Ο τίτλος της α΄ εκδόσεως του έργου έχει ως εξής: “Επιτομή της ιεροκοσμικής ιστορίας... συγγραφείσα παρά του Μακαριωτάτου πρώην Ιεροσολύμων πατριάρχου, Νεκταρίου του Κρητού... Ενετίησι, κατά το αχοζ΄ έτος το σωτήριο. Παρά Νικολάω τώ Γλυκεί τώ έξ Ιωαννίνων”.
2. Νεκταρίου Πατριάρχου Ιεροσολύμων “Επιτομή της ιεροκοσμικής ιστορίας...”. Επανεκδοση υπό της Ι. Μονής Σινά, εν Αθήναις 1980, σελ. 213-214.
3. Δημητρίου Τσάμη “Το Γεροντικόν του Σινά”. Θεσσαλονίκη 1991, σελ. 324.
4. Η εργασία του Μαν. Μανούσακα δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στο περιοδικό “Κρητικά Χρονικά” το 1947 και περιελήφθη στην έκδοση της “Επιτομής” του Νεκταρίου υπό της Ι. Μ. Σινά το 1980.
5. Βλέπε Δημ. Τσάμη “Το Γεροντικόν του Σινά”, σελ. 326-327, όπου παρόμοια περίπτωση του αγίου Νικάνδρου.
6. Δεύτερο ιδιόμελο των Αίνων της Κυριακής της τυρινής.
7. Κοντάκιο νεκρώσιμης ακολουθίας.

Βιβλιογραφία

1. Ι. Μονής Σινά: Νεκταρίου πατριάρχου Ιεροσολύμων “Επιτομή της ιεροκοσμικής ιστορίας”. Αθήναι 1980.
2. Δημ. Τσάμη: “Το Γεροντικόν του Σινά”. Θεσσαλονίκη 1991. Έκδοση Ι. Μονής Σινά.
3. Μανούσου Μανούσακα: “Η επιτομή της ιεροκοσμικής ιστορίας” του Νεκταρίου Ιεροσολύμων και αι πηγαί αυτής. Περιοδικό “Κρητικά Χρονικά” 1 (1947) σελ. 291-332. Η εν λόγω μελέτη έχει περιληφθή ως εισαγωγή στην επανεκδοση της Επιτομής της ιεροκοσμικής ιστορίας του Νεκταρίου υπό της Ι. Μονής Σινά το 1980.